

tøren senest 6 Maaneders Dagen efter Regnskabsaarets Udløb.

Nu vil jeg altsaa stille det Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister, om det er Meningen, at Rigsdagen skal have Landmandsbankens Aarsregnskab inden Valget, eller om det er Meningen, at Aarsregnskabet Offentliggørelse skal opsættes til efter Valget. Det er af stor Interesse for Rigsdagen at faa at vide, hvorledes Landmandsbankens Forhold i Virkeligheden er, thi nu har vi garanteret ubegrænset for Landmandsbanken, og Landmandsbanken er, naar Aktiekapitalen er tabt, i Virkeligheden en Statsbank, der ganske vist har det uhyrlige Moment, at den ved Siden af at være en Statsbank administreres privat og uden nogen nævneværdig Kontrol fra Lovgivningsmagts Side, uden at Lovgivningsmagten, saaledes som det utrykkelig er sagt i Rekonstruktionsloven, holdes effektivt underrettet af den højtærede Handelsminister om Bankens Virksomhed. Det forekommer mig derfor at være ikke alene Lovgivningsmagts Ret, men dens Pligt at kræve dette Regnskab lagt paa Tingets Bord, før vi gaar ud til Valg, saaledes at Rigsdagsmændene overfor deres Vælgere kan redegøre for, hvad det er, de i ubegrænset Omfang har tegnet Skatteborgerens Garanti for. Det forekommer mig, at det er et simpelt Billighedskrav og tillige en parlamentarisk Nødvendighed, og jeg vil derfor indtrængende bede den højtærede Handelsminister oplyse, om det er Meningen at give os et udtømmende Regnskab nu, eller om det skal opsættes til efter Valget. Hvis Regnskabet bliver udtømmende, hvis det nu den fjerde Gang bliver paalideligt — tre Gange, ja, hvis vi tager Aarsregnskabet fra den gamle Direktion med, fire Gange er Offentligheden ført bag Lyset, femte Gang skulde Regnskabet gerne være sandfærdigt og redeligt i Overensstemmelse med Banklovens og Aktielovens Forskrifter —, dersom Regnskabet bliver redeligt, dersom det blive tilbundsaaende, dersom Kortene bliver lagt paa Bordet, er der ikke Skygge af Tvivl om, at saa vil den højtærede Minister være nødsaget til et af to: *enten* at foretage en Rekonstruktion af Landmandsbanken ved Tilskydelse af ny Kapital *eller* at forelægge et særskilt Lovforslag her i Rigsdagen, som dispenserer Landmandsbanken fra næsten alle de Garantibestemmelser, der indeholdes i Bankloven for private Banker, og hvis Formaal er at give Publikum fyldestgørende Oplysninger

og Vejledning om, hvorledes deres Forhold og Status er. En af Delene, andre Udveje gives ikke for den højtærede Minister. Nu er jeg ganske klar over, at man fra Landmandsbankens Side vil forelægge et Driftsregnskab, som maaske ikke ser saa daarligt ud, og som den højtærede Regering vil paaberaabe sig for, at dette er et fortrinligt Foretagende eller i hvert Fald et taaleligt godt Foretagende, som der bør arbejdes uforandret videre med, og at det derfor vil være det rimeligste at lave en særlig Tillægslov eller en speciel Lov for Landmandsbanken. Jeg er ganske klar over, at Driftsregnskabet vil udvise et ikke ringe Overskud paa Aktiekontoen; der er utvivlsomt tjent adskillige Millioner paa Aktier, navnlig i Søfartsselskaber. Jeg anser det endvidere for sandsynligt, at Landmandsbanken har tjent godt paa Valutasvingningerne, og at den ogsaa i en Periode af det forløbne Aar har tjent godt paa Differencen mellem Indlaans- og Udlaansrenten. Men alt dette er i Virkeligheden ikke afgørende Symptomer for, om en Bank er et sundt og godt Foretagende; det er i høj Grad tilfældige Omstændigheder; og derfor kan der ikke bygges noget afgørende herpaa. Det kan der derimod, naar man undersøger, dels hvad Udbyttet er paa den ordinære Rentekonto, sammenholdt med Bankens Balance, og naar man endvidere undersøger Status i alle de store Selskaber, i hvilke Landmandsbanken er engageret som Hovedkreditor og Hovedaktionær. Og sker det, vil jeg antage, at en lempelig Rekonstruktion af Landmandsbanken vil være den mest forsvarlige Udvej, men det maa jo blive den højtærede Statsministers og den højtærede Handelsministers Sag at oplyse Rigsdagen om, hvad de mener vil være det mindst risikable, hvad der i mindst Omfang vil engagere Statens og dermed Skatteborgerens Garanti for dette Bankforetagende. Men Oplysninger herom skylder den højtærede Statsminister og den højtærede Handelsminister dette Ting.

Om Landmandsbankens forskellige Selskaber, hvorom der jo findes interessante Oplysninger i den foreliggende Bankkommissionsberetning, vil jeg gerne stille nogle Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister. Jeg vil saaledes spørge ham, om han finder det rigtigt og rimeligt, at de samme Ledere, de samme Bestyrelsesmedlemmer, som har været med til at køre disse Selskaber i Grøften, som har Ansvar for, at de er brudt sammen, fremdeles figurerer som Ledere og Bestyrelsesmedlemmer og